LEGEARTIS ИНГ-ПРО

ISSN 2406-1085

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

ИНГ-ПРО

propisi.net

мај 2021 / број 104 5/2021

Надлежност судова у парници кроз судску праксу

- Симуловање уговора о обављању привремених и повремених послова као вид злоупотребе права
- Трошкови управног поступка – дилеме у пракси
- Секторски наручиоци и секторске делатности у смислу Закона о јавним набавкама
- Право и дужност странака и судова у извршном поступку на писмену комуникацију

Србија, Златибор, водопад Гостиље

Дивна

Здравет Воде Србије

Дивна вода стиже до нас право са извора у најкраћем могућем року. Кад је пијемо, осећамо се као да стојимо у најлепшој природи, док се у позадини чује тихи жубор, који смирује и опоравља. Дивна вода нас поново повезује са природом, али и са нама самима.

Све Дивна воде су висококвалитетне и извиру на местима нетакнуте природе. Изворног квалитета и свеже, доспевају у чашу Корисника после само неколико дана од пуњења на извору. Могу се конзумирати свакодневно и у неограниченим количинама.

Свака од њих је другачија и на неки посебан начин благотворно делује на људски организам.

Претплатите се на неки од наших повољних пакета за правна лица или домаћинства и уживајте у здравој и свежој води на послу или код куће!

www.divnavoda.rs

ЦЕНТАР ЗА БРИГУ О ДИВНИМ КОРИСНИЦИМА
0800 111 111

LEGEARTIS ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ У ПРАКСИ

www.legeartis.rs

ISSN 2406-1085
Година IX, број 104, мај 2021.

Оснивач и издавач:
ИНГ-ПРО Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а

За оснивача и издавача:
Горан Грчић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник Редакције:
Јован Матијашевић

Главни и одговорни уредник часописа:
Ана Фулетин

Сарадници:
Александар Петковић
Александра Михаиловић
Вера Кусовац
Драгана Марчетић
Жељко Албанезе
Милош Јовић
Саша Кулић
Снежана Марјановић

Технички уредник:
Милена Станковић

Лектура:
Милица Радованчев

Графичка припрема:
Мирослав Арамбашић

Штампа:
Digital art, Београд

Редакција:
Веле Нигринове 16а, 11000 Београд
тел: +381 11 2836-890
факс: +381 11 2836-474
имејл: redakcija@legeartis.rs

Часопис излази једанпут месечно (10 бројева и 1 двоброј у оквиру годишње претплате).

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

34

LEGE Artis : прописи у пракси / главни и одговорни уредник Ана Фулетин. - [Штампано изд.]
. - Год. 3, бр. 25 (окт. 2014)- . - Београд : ИНГ-ПРО, 2014- (Београд : Digital art). - 28 cm

Месечно. - Наслов лат., текст ћир.. - Преузима нумерацију електронског издања. - Друго издање на другом медијуму: Lege Artis (Online) = ISSN 2334-6140
ISSN 2406-1085 = Lege Artis (Штампано изд.)

Поштовани претплатници,

На први поглед једноставно питање надлежности домаћих судова у пракси наилази на различите дилеме и тумачења. У тексту о надлежности судова у рубрици „Грађанско право" указали смо на различита становишта у погледу пре свега стварне и месне, али и апсолутне надлежности судова, које се најбоље преламају и одсликавају у поступцима у којима је решавано о сукобу надлежности.

Нови Закон о јавним набавкама при пут уводи одвојене термине за две категорије наручилаца: јавне, који су одређени чланом 3. Закона, и секторске, који су одређени у члану 4. Закона, с тим што су у овом броју детаљно анализиране одредбе о секторским наручиоцима.

У радноправној пракси није ретка појава да се закључују уговори о обављању привремених и повремених послова који представљају симуловане уговоре, при чему прикривају уговор о раду као дисимуловани уговор. Са становишта позитивне судске праксе код нас, применом правне фикције о успостављању радног односа на неодређено време може да дође до заснивања радног односа и у случају незаконитог уговора о радном ангажовању ван радног односа. Тим злоупотребама бавили смо се у рубрици „Радно право".

У оквиру рубрике „Управно право" детаљно су анализирана правила која садрже одредбе Закона о управном поступку о трошковима поступка.

Учесталост и методе откривања новинских плагијата представљени су у рубрици „Кад језик пресуди", док је Светском дану медија, уз поразну статистику о положају новинара у свету и код нас, посвећен текст у рубрици „Поводом…".

Поред наведених, ту су и остали врло актуелни текстови у поменутим, али и другим рубрикама, као и наше сталне рубрике „Портал читалаца", „Регистар прописа донетих између два броја" и „Календар важења правних аката".

Редакција

Будимо на вези

Часопис *Lege Artis – ПРОПИСИ У ПРАКСИ* отворен је за сва ваша питања, мишљења, конструктивне предлоге, похвале и критике. Можете их упутити ауторима текстова или на имејл Редакције часописа **redakcija@legeartis.rs**

Пратите нас:

- **www.legeartis.rs**
- **www.propisi.net**
- **www.ingpro.rs**
- **www.facebook.com/IngProLegeArtis**

ИНГ-ПРО

Зашто баш PROPISI.NET?

- Зато што је прегледан и једноставан и не захтева никакву специјалну обуку за коришћење (*user friendly*).
- Зато што је могућ приступ неограниченом броју докумената у току претплате.
- Зато што има највећи број прописа, примера судске праксе, правних мишљења, модела и других докумената.
- Зато што има претраживач који даје прецизно сортиране и брзе резултате претраге.
- Зато што се документа – прописи и др. – могу претраживати путем одговарајућих скраћеница и синонима који се у правној пракси често користе.
- Зато што је једини на тржишту који аутоматски бележи најпрегледаније документе сваког претплатника и издваја их на почетној страни.
- Зато што има мејл-сервис који омогућава претплатницима да о новим прописима, примерима из судске праксе, правним мишљењима и стручним коментарима и другим документима из области које сами изаберу, буду информисани путем мејла истог дана кад су објављени у бази.
- Зато што ради са било ког рачунара на интернету, без икакве инсталације, а подржава рад и у интранет окружењу.
- Зато што је увек ажуран (не захтева ажурирање од стране претплатника).
- Зато што су текстови докумената и интерфејс доступни на ћирилици или латиници.
- Зато што једним кликом могу да се ископирају текстови у *Word* или *PDF* формату.
- Зато што има најсвеобухватнију и највећу базу судске праксе, са разгранатом структуром по одговарајућим правним гранама и правним институтима.
- Зато што се из текста прописа једним кликом приступа повезаним документима.

WWW.**PROPISI.NET**

У овом броју...

ГРАЂАНСКО ПРАВО

4 Надлежност судова у парници кроз судску праксу

24 Право и дужност странака и судова у извршном поступку на писмену комуникацију

32 Најновија правна схватања и закључци Грађанског одељења Врховног касационог суда

41 Измена Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката

РАДНО ПРАВО

42 Симуловање уговора о обављању привремених и повремених послова као вид злоупотребе права

48 Нови Посебан колективни уговор за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије

ЈАВНЕ НАБАВКЕ

56 Секторски наручиоци и секторске делатности у смислу Закона о јавним набавкама

УПРАВНО ПРАВО

64 Трошкови управног поступка – дилеме у пракси

УНАКРСНИ ПОГЛЕД

68 Надлежност органа за спровођење права интелектуалне својине у Републици Србији

РУБРИКЕ

74 Портал читалаца

78 Календар важења правних аката

79 Поводом Светског дана слободе медија

92 Кад језик пресуди: Плагијати у вестима

100 Преглед прописа донетих између два броја

Надлежност судова у парници кроз судску праксу

Након уводних напомена о врстама надлежности и најновијој масовној делегацији предмета из два београдска основна суда, у тексту је акценат превасходно стављен на судску праксу која се тиче тог важног процесноправног питања, као и на уочене дилеме при примени прописа у датој области.

Драгана Марчетић,
судија Вишег суда у Београду
Снежана Марјановић,
судија Вишег суда у Београду

Иако на први поглед изгледа да је у погледу надлежности судова у теоријском и практичном смислу све речено, у пракси се свакодневно јављају нове недоумице и различита тумачења постојећих процесних правила. Такво стање додатно се усложњава чињеницом да се стварна и месна надлежност различито регулишу у појединим прописима, тако да се одредбе о стварној надлежности налазе и у законима у којима се, гледано из угла номотехнике, те одредбе ретко срећу, због чега је понекад странкама веома тешко да правилно одлуче ком суду ће поднети конкретну тужбу.

Наглашавамо да је питање стварне и месне, па и функционалне и апсолутне надлежности веома битно, јер од тога најпре зависи право странака на правично суђење, које подразумева и доступност суда, процесне одредбе по којима ће се конкретни парнични поступак водити, рокове који се примењују, право на изјављивање правних лекова и тако даље.

Питање надлежности судова додатно се усложњава чињеницом да су судови у Србији диспропорционално оптерећени, тако да по количини предмета по којима поступају предњаче београдски основни судови и Виши суд у Београду, као и судови у већим градовима Србије. Та неравномерна оптерећеност делом је последица и постојеће регулативе која се тиче месне, па и стварне надлежности, што доводи до тога да грађани који поднесу тужбу неком од београдских судова не могу да очекују да им се поступак заврши у исто време као у некој мањој средини у којој суд поступа у мањем броју предмета. То даље води до закључка да се грађани који су принуђени да своје поступке воде пред више оптерећеним судовима у неравноправном положају у односу на оне грађане у чијим предметима поступају судови који су мање оптерећени.

Предмет разматрања овде ће бити, након уводних напомена о врстама надлежности и најновијој масовној делегацији предмета из два београдска основна суда, превасходно судска пракса у погледу наведеног важног процесноправног питања, као и уочене дилеме при примени прописа у датој области. Уз то, у раду ће бити приказане најзаступљеније одлуке које су донесене у поступцима за решавање сукоба надлежности.

УКРАТКО О ВРСТАМА НАДЛЕЖНОСТИ

Питање апсолутне надлежности поставља се у ситуацији када постоји дилема да ли расправљање о неком праву спада у судску или надлежност неког другог органа, најчешће управног. Исто питање такође се поставља и у споровима који би иначе спадали у надлежност судова, али садрже инострани елемент, због чега може да се догоди да, због одредби међународног приватног права, домаћи суд не може да буде надлежан за поступање у конкретној правној ствари.

Питање стварне надлежности поставља се у вези са парницама које спадају у надлежност домаћих судова, а одговор на то пита-

6. ДЕЛЕГАЦИЈА НАДЛЕЖНОСТИ ПО ТУЖБИ ПРОТИВ ВИШЕГ СУДА КАО ОРГАНА ТУЖЕНЕ

Тужилац ДОО В. поднео је Вишем суду у Београду тужбу против тужене Републике Србије, Вишег суда у Београду и Вишег јавног тужилаштва у Београду ради накнаде штете.

Виши суд у Београду је доставио предмет Врховном касационом суду уз пропратни акт. Предложио је да Врховни касациони суд одреди други стварно надлежан суд за поступање, јер је основ за накнаду штете против тужене Републике Србије незаконит и неправилан рад Вишег суда у Београду и Вишег јавног тужилаштва Београд. Одлучујући о предлогу за одређивање другог стварно надлежног суда, Врховни касациони суд је за поступање у овом предмету одредио Виши суд у Ваљеву.

Према одредби члана 62. став 1. ЗПП-а („Сл. гласник РС" бр. 72/11… 55/14) надлежни суд првог степена може сам или на предлог странке да поднесе захтев највишем суду одређене врсте да одреди да у појединим предмету поступа други стварно надлежни суд, ако је очигледно да ће тако лакше да се спроведе поступак или ако за то постоје други оправдани разлози. Према ставу 7. истог члана, о захтеву надлежног суда првог степена из става првог овог члана одлучује веће највишег суда одређене врсте.

По оцени Врховног касационог суда испуњени су услови за тражену делегацију из члана 62. став 1. ЗПП-а, будући да је поступајући суд, као орган Републике Србије, **истовремено странка у парници**, због чега постоје оправдани разлози да у овом предмету поступа други стварно надлежан суд уместо Вишег суда у Београду – у овој правној ствари Виши суд у Ваљеву.

(*Решење Врховног касационог суда Р 12/2019 од 30. 1. 2019)*

УМЕСТО ЗАКЉУЧКА

На први поглед једноставно питање о надлежности домаћих судова, у пракси наилази на различите дилеме и тумачења. Циљ овог текста је био управо тај да укаже на различита становишта у погледу пре свега стварне и месне, али и апсолутне надлежности судова, које се најбоље преламају и одсликавају у поступцима у којима је решавано о сукобу надлежности.

Осим тога, ауторке се надају да су овим радом успеле да укажу на то да су и одредбе о надлежности судова, а не само мрежа судова која је успостављена 2010. године, са изменама које су ступиле на снагу 2014. године, разлог прекомерне оптерећености београдских основних и вишег суда, као и да су у том погледу неопходне одређене интервенције законодавца. Ово је битно пре свега да би грађани остварили своје право на правично суђење на једнак начин пред свим судовима, тако што ће се скратити време трајања поступка и омогућити једнак приступ суду.

Електронски часопис ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

Часопис „ПОСЛОВНИ САВЕТНИК" представља издање са стручним ауторским текстовима из области рачуноводства, пореза, буџетског рачуноводства, зарада, плата и других личних примања и пословних финансија. Намењен је, пре свега, финансијским и рачуноводственим службама у јавном и приватном сектору, рачуноводственим агенцијама и сл.

Од рубрика у часопису издвајамо: Рачуноводство, Порези, Буџетски корисници, Зараде, плате и друга примања, Радни односи, Пословне финансије, Статистика и остале области.

Тренутно се у издању налази преко 900 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњих бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи.нет, а повезани су са релевантним прописима.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Право и дужност странака и судова у извршном поступку на писмену комуникацију

У тексту је акценат стављен на Правилник о поступању по захтеву извршног повериоца Комори јавних извршитеља за одређивање јавног извршитеља, али и на питање сагласности истог за Законом о извршењу и обезбеђењу и Законом о парничном поступку.

Александар Петковић,
дипл. правник

1. УВОД

Законом о изменама и допунама Закона о извршењу и обезбеђењу („Сл. гласник РС” бр. 54/2019), који је почео да се примењује од 1. јануара 2020. године, уведен је низ правних новина по питању спровођења извршног поступка. Измене и допуне су донете са циљем да се извршни поступак учини ефикаснијим, али и због увођења одређене социјалне компоненте у Закон. Једна од измена у односу на досадашњи извршни поступак јесте и прописивање нове искључиве надлежности јавних извршитеља за доношење решења о извршењу, тако да су, поред досадашње искључиве надлежности за одлучивање о предлогу за извршење на основу веродостојне исправе ради намирења новчаног потраживања насталог из комуналних услуга и сродних делатности, јавни извршитељи добили искључиву надлежност да одлучују о предлозима за извршење за иста та потраживања и када је у питању извршна исправа, као и у случајевима када је као извршни дужник назначена Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, а преко одговарајућег директног или индиректног буџетског корисника, као органа поводом чијег рада је настало потраживање.

Поред претходно наведеног, измењена су и правила процедуре у погледу претходних радњи које извршни поверилац мора да предузме да би могао да покрене извршни поступак против дужника који је директни или индиректни буџетски корисник (обавештење о намери подношења предлога за извршење, које се подноси Министарству финансија најкасније тридесет дана пре подношења предлога за извршење). Дакле, садашњим чланом 300. ставови 5, 6, 7, 8. и 9. ЗИО прописано је следеће: „Извршни поверилац је дужан да о намери подношења предлога за извршење писменим путем обавести министарство надлежно за финансије најкасније тридесет дана пре подношења предлога за извршење. Доказ о послатом обавештењу из става 5. овог члана извршни поверилац је дужан да достави уз предлог за извршење под претњом одбацивања. О предлогу за извршење одлучује јавни извршитељ именован за подручје суда у поступку пред којим је настала извршна исправа. Извршни поверилац дужан је да пре подношења предлога за извршење захтева од Коморе да одреди јавног извршитеља коме ће поднети предлог за извршење и на даљи поступак сходно се примењују одредбе члана 393. овог закона. Кад је предлог за извршење састављен тако да у свему одговара решењу о извршењу које би се имало донети, а поднет је у потребном броју примерака, јавни извршитељ може издати скраћени препис решења стављањем отиска штамбиља који садржи текст којим се усваја предложено решење. О правном леку против решења о извршењу

правно дејство, што важи и за одговор Коморе извршном повериоцу. Када би Комора била Законом овлашћена за електронску комуникацију са странкама, то би морала да чини преко посебног портала намењеног за електронску комуникацију, који би се налазио на њеној интернет страници. Порталу би могли да приступе само регистровани корисници који поседују софтвер за читање квалификованог електронског потписа и квалификовани електронски потпис који је издат од стране овлашћеног сертификованог тела. Регистрација корисника на порталу вршила би се подношењем захтева уз употребу квалификованог електронског потписа, којим се утврђује идентитет корисника, а ресорно министарство било би надлежно да пропише правила о обезбеђивању корисничке подршке и одговарајућим нивоима заштите интернет корисника у складу са Законом о електронском документу, електронској идентификацији и услугама поверења у електронском пословању.

Најновија правна схватања и закључци Грађанског одељења Врховног касационог суда

Нова правна схватања односе се на питање одговорности контролног члана друштва за обавезе принудно ликвидираног друштва, затим на судску заштиту по захтеву за накнаду штете због незаконито наплаћене накнаде комуналних услуга, као и на надлежност суда за одлучивање у споровима о избору наставног особља на високошколским установама.

ОДГОВОРНОСТ КОНТРОЛНОГ ЧЛАНА ДРУШТВА ЗА ОБАВЕЗЕ ПРИНУДНО ЛИКВИДИРАНОГ ДРУШТВА – правни закључак усвојен на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда од 16. 3. 2021. године

1. Поступак извршења који је прекинут због брисања друштва дужника услед принудне ликвидације може да се настави против контролног члана/акционара брисаног друштва ако извршни поверилац уз предлог за наставак поступка достави доказ из регистра АПР-а или регистра ХОВ-а да контролни члан/акционар самостално поседује више од 50% удела у основном капиталу друштва (д. о. о.), односно више од 50% акција са правом гласа у друштву (а. д.).

2. Парнични поступак прекинут због брисања странке – друштва из регистра може да се настави против контролног члана/акционара брисаног друштва ако се уз предлог за наставак поступка достави доказ из регистра АПР-а или регистра ХОВ-а да контролни члан/акционар самостално поседује више од 50% удела у основном капиталу друштва (д. о. о.), односно више од 50% акција са правом гласа у друштву (а. д.).

Контролни члан/акционар друштва мора да прими парницу у стању у ком се налази у моменту наставка поступка.

теристике управног акта, како је наведено у сентенци Врховног суда Србије из пресуде Увп II 135/04 од 8. јуна 2005. године, па се оцена њихове законитости врши у управном спору сагласно члану 3. став 1. Закона о управним споровима. Чак и када би се наведеним одлукама оспорило својство управне ствари као обавезног елемента управног акта, њихова законитост морала би да буде оцењивана у управном спору на основу члана 3. став 2. Закона о управним споровима, јер се ради о појединачним актима којима се решава о праву, а у погледу којих у Закону о високом школству није предвиђена другачија судска заштита.

Акт високошколске установе донет након спроведеног поступка по конкурсу за заснивање радног односа и стицање одређеног звања садржи одлуку о избору у наставно звање и одлуку о заснивању радног односа, која по сили закона последично прати одлуку о избору. За правилно опредељивање стварне надлежности суда за одлучивање о тужби ради поништаја таквог коначног акта битно је да ли тужилац тужбом оспорава одлуку о избору, односно поступак избора, као и његов исход у погледу изабраног кандидата, или оспорава одлуку о заснивању радног односа. У првом случају ради се о спору о избору у наставно звање и тужбу подноси неизабрани кандидат, а у другом случају о радном спору, у ком тужбу подноси изабрани кандидат због тога што нпр. са њим није заснован радни однос на неодређено, него на одређено време или зато што сматра да је радни однос требало засновати на дужи временски период и сл. Предмет радног спора могу да буду и тужбе запосленог наставног особља на високошколским установама ради остваривања права прописаних у поглављу IX Закона о високом образовању (нпр. рад на другим високошколским установама, продужење радног односа након 65. године живота и сл.), или у вези са другим правима, обавезама и одговорностима на које се, сагласно члану 89. став 1. истог закона, примењује закон којим се уређује рад.

С обзиром на то да је за поступање по тужби ради поништаја акта високошколске установе о избору у наставно звање без заснивања радног односа и акта о неизбору у наставно звање несумњиво надлежан Управни суд у управном спору, доследна примена норми о стварној надлежности судова и потреба да се обезбеди право на једнаку судску заштиту странака у судским поступцима налажу да и оцена законитости акта високошколске установе о избору у наставно звање са заснивањем радног односа буде предмет управног спора, а не радног спора, уколико се тужбом првенствено оспорава одлука о избору, односно поступак избора и његов исход у погледу изабраног кандидата.

Ситуација у којој истовремено Управни суд у управном спору и судови опште надлежности у радном спору одлучују о тужбама за поништај аката високошколских установа о стицању наставног звања са заснивањем радног односа, а у којима се несумњиво оспорава одлука о избору у наставно звање, не само да доводи до правне несигурности већ не обезбеђује ни истоврсну судску заштиту странкама. У радном спору обезбеђена је тростепена судска заштита (пред основним судом, апелационим судом и Врховним касационим судом по ревизији) и у поступку доминира расправно начело, док је у управном спору судска заштита омогућена у једном степену пред Управним судом или у два степена (пред Управним судом и Врховним касационим судом), у зависности од тога да ли је поступак избора био једностепен или двостепен, при чему усмена расправа у управном спору може да изостане. Такво даље поступање судова потенцијално може да доведе до повреде права на правично суђење, зајемченог чланом 6. став 1. Устава, као и права на једнаку заштиту права из члана 36. став 1. Устава.

Због свега изложеног било је неопходно да се о спорном питању надлежности суда за одлучивања у споровима о избору наставног особља на високошколским установама утврди одговарајуће правно схватање које ће омогућити једнаку примену права странака пред судом.

Извор: **Врховни касациони суд**

Измена Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката

Управни одбор Адвокатске коморе Србије на седници одржаној 10. 4. 2021. године донео је одлуку о измени тарифног броја 13 Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката. Одлука о измени Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката објављена је у „Службеном гласнику РС" бр. 37/2021 од 14. 4. 2021, а ступила је на снагу 22. 4. 2021. године.

Утврђено је да је **најнижа награда сада утврђена у висини као за спорове чија је вредност 25.000 поена и да износи 300 поена**. Вредност поена износи 30,00 динара, што прерачунато у номинални износ висине награде значи да је сада **износ најниже награде, према тарифном броју 13 Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, 9.000,00 динара.**

У наставку следи табеларни приказ тарифног броја 13 у новчаном износу:

ВРЕДНОСТ СПОРА	ПОДНЕСАК	РОЧИШТЕ	ОДЛОЖЕНО РОЧИШТЕ	ЖАЛБА
До 750.000,00	9.000,00	10.500,00	6.000,00	18.000,00
Од 750.000,01 до 1.500.000,00	11.250,00	12.750,00	7.125,00	22.500,00
Од 1.500.000,01 до 3.000.000,00	16.500,00	18.000,00	9.750,00	33.000,00
Од 3.000.000,01 до 6.000.000,00	22.500,00	24.000,00	12.750,00	45.000,00
Од 6.000.000,01 до 12.000.000,00	30.000,00	31.500,00	16.500,00	60.000,00
Од 12.000.000,01 до 24.000.000,00	37.500,00	39.000,00	20.250,00	75.000,00
Од 24.000.000,01 до 48.000.000,00	45.000,00	46.500,00	24.000,00	90.000,00
Од 48.000.000,01 до 120.000.000,00	45.000,00 + 30,00 на сваких започетих 300.000,00	46.500,00 + 30,00 на сваких започетих 300.000,00	24.000,00 + 15,00 на сваких започетих 300.000,00	90.000,00 + 60,00 на сваких започетих 300.000,00
Од 120.000.000,01 до 300.000.000,00	52.200,00 + 30,00 на сваких започетих 900.000,00	53.700,00 + 30,00 на сваких започетих 900.000,00	26.100,00 + 15,00 на сваких започетих 900.000,00	104.400,00 + 60,00 на сваких започетих 900.000,00
Од 300.000.000,01	58.200,00 + 30,00 на сваких започетих 4.500.000,00, макс. до 88.200,00	59.700,00 + 30,00 на сваких започетих 4.500.000,00, макс. до 89.500,00	29.100,00 + 15,00 на сваких започетих 4.500.000,00, макс. до 44.100,00	116.400,00 + 60,00 на сваких започетих 4.500.000,00, макс. до 176.400,00

Редакција

Симуловање уговора о обављању привремених и повремених послова као вид злоупотребе права

Actus simulatus nullius est momenti (Симуловани акт је ништав)

Ради избегавања заснивања радног односа на неодређено време један број послодаваца, иако има потребу за радом запосленог у дужем временском периоду и систематизовано радно место у правилнику о организацији и систематизацији послова, а ради се о пословима из делатности послодавца, закључује уговоре о привременим и повременим пословима. Са становишта позитивне судске праксе, применом правне фикције о успостављању радног односа на неодређено време може доћи до заснивања радног односа и у случају незаконитог уговора о радном ангажовању ван радног односа.

Вера Кусовац

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

У радном законодавству Европске уније доминантан је економски и социјални термин „флексигурност". Тај појам значи да радници раде „када има посла, а не треба да раде када нема посла." Радноправни стандарди Међународне организације рада у развијеним тржишним привредама афирмишу флексибилне облике запошљавања. У томе највише предњаче англосаксонске земље (ангажовање по уговору без одређеног радног времена или енг. *hour contract*). Флексибилни облици рада, увођење нових технологија и перманентно учење ради повећања знања и квалификација представљају императив опстанка у свету рада. То практично значи да постоји потреба за образовањем, стицањем знања и вештина за обављање једног или више сродних послова. Посебно је значајна могућност адаптације запослених на све чешће промене радних захтева.

Обављање привремених и повремених послова, као модалитет рада ван радног односа у општем режиму радних односа, прописан је Законом о раду („Сл. гласник РС" бр. 24/05… 95/18 – аутентично тумачење – даље: Закон).

Сагласно одредби члана 13. Закона о облигационим односима („Сл. лист СФРЈ" бр. 29/78, 39/85, 45/89 – одлука УСЈ и 57/89, „Сл лист СРЈ" бр. 31/93, „Сл. лист СЦГ" бр. 1/2003 – Уставна повеља и „Сл. гласник РС" бр. 18/2020 – даље: ЗОО) забрањено је вршење права из облигационих односа противно циљу због ког је оно законом установљено или признато.

ПРИВРЕМЕНИ И ПОВРЕМЕНИ ПОСЛОВИ

Сагласно одредби члана 197. став 1. Закона, за обављање послова који су по својој природи такви да не трају дуже од сто двадесет радних дана у календарској години послодавац може да закључи уговор о обављању привремених и повремених послова са незапосленим лицем, запосленим који ради непуно радно време – до пуног радног времена и корисником старосне пензије. Уговор о обављању послова из члана 197. Закона закључује се у писаној форми (*forma ad solemnitatem*).

Законом о облигационим односима, чије се одредбе супсидијарно примењују и у радном праву, забрањена је злоупотреба права. Уговор о раду је, по својој правној природи,

смањење трошкова рада, пореских оптерећења, смањења синдикалног деловања и улоге колективног преговарања, повећање конкурентности на тржишту и лакше управљање људским ресурсима. Нажалост, сведоци смо да се у нас хиљаде отказа радницима шаљу мејлом, СМС порукама или отказом без икаквог образложења. На пример, фирма „Шинвон", друга Јурина фабрика, обавестила је 188 радника СМС порукама да не може да им продужи радни ангажман. Бугарски ланац продавница мобилних телефона, опреме и технике у једном дану затворио је око 200 објеката и 900 радника обавестио о отказима електронском поштом. Концесионар београдског аеродрома компанија „Belgrade Airport", у власништву француског Вансија, захвалила се радницима који су „неуморно радили" на томе да Аеродром „Никола Тесла" остане отворен током пандемије. При томе треба подсетити на то да су код тог послодавца годинама радили по основу уговора о привременим и повременим пословима, са последњим уговором о раду на одређено време, како би створили слику послодавца који поштује прописе ове земље.

И поред чињенице да судска пракса није извор права, указујемо на конзистентан став свих судских инстанци у нас поводом раширене праксе симуловања уговора из члана 197. Закона и судских спорова, што може бити значајно једном броју лица која раде по датом законском основу. То би уједно могао да буде сигнал оним послодавцима који су свесно симуловали уговоре из члана 197. Закона да то убудуће не чине.

Нови Посебан колективни уговор за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије

У наставку издвајамо неке од најважнијих специфичности, мерила и критеријума које утврђује нови Посебан колективни уговор за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије.

Мр Жељко Албанезе

Репрезентативни синдикати у комуналној делатности организовани за територију Републике Србије: Синдикат запослених у комунално-стамбеној делатности Србије и Грански синдикат јавних саобраћајних и комуналних делатности „Независност", и Влада Републике Србије закључили су нови Посебан колективни уговор за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије („Сл. гласник РС" бр. 30/2021), који је ступио на снагу 26. 3. 2021. године (даље: Уговор). Уговор је закључен на период од три године.

Наведеним уговором уређују се права, обавезе и одговорности из радног односа и по основу рада, као и друга питања од значаја за запослене и послодавце у комуналним делатностима, при чему, у смислу Уговора:

1) послодавац је јавно предузеће које је основано за обављање комуналних делатности одређених законом, којим се уређује дата област, а чији оснивачи су јединице локалне

86. Уговора, према којем запослени имају право да без претходног одобрења послодавца образују синдикат, као и да му приступају у складу са актима синдиката.

Уговор дефинише следеће обавезе послодавца:

1) да представнику репрезентативног синдиката обезбеди код послодавца присуствовање седницама Надзорног одбора на којима се разматрају питања од значаја за економски и социјални положај запослених;

2) да се размотре мишљења и предлози репрезентативног синдиката пре доношења одлука од значаја за економски и социјални положај запослених;

3) да синдикат обавештава о питањима из своје надлежности која су од битног значаја за социјално-економски и радно-социјални положај запослених, а нарочито о:

а) програму пословања предузећа,

б) годишњем финансијском извештају;

4) да, на захтев синдиката, достави податке о:

а) учешћу зарада у трошковима пословања послодавца;

б) просечној заради на годишњем нивоу, исплаћеним зарадама по квалификацијама и по организационим јединицама;

в) броју новопримљених запослених, на које послове су распоређени и у коју радну јединицу;

г) кварталним извештајима о безбедности и заштити здравља на раду и повредама запослених и

д) другим питањима, у складу са општим актом;

5) да репрезентативном синдикату, у складу са могућностима, без накнаде трошкова обезбеди:

а) обављање стручно-административно и техничких послова, коришћење телефона, телефакса, рачунара, апарата за копирање и умножавање, и друге услове за обављање послова везаних за основну синдикалну активност;

б) потребан број канцеларија са неопходним канцеларијским намештајем;

в) коришћење сале за састанке;

г) огласни простор приступачан запосленима ради истицања обавештења и информација;

д) обрачун износ синдикалне чланарине од зараде запосленог и уплати га на одговарајуће рачуне синдиката (синдикална организација, синдикат града – општине, гране) у складу са статутом највишег органа синдиката;

ђ) стручну помоћ за израду годишњег финансијског извештаја.

Такође, послодавац ће члановима синдиката омогућити одсуствовање са рада ради реализације програмских активности и присуствовања синдикалним састанцима, конференцијама, седницама, семинарима и конгресима, по позиву органа синдиката који организује скуп, у складу са наведеним уговором и општим актом. При томе, општим актом или споразумом послодавца и синдиката утврђује се број овлашћених представника синдиката који имају право на плаћено одсуство, при чему Уговор у члану 94. прецизира да изабрани, односно именовани представник репрезентативног синдиката, потписника Уговора, у вишим органима и телима, и то: председник и потпредседник републичког синдиката, као и председник, односно повереник покрајинског, окружног, регионалног и градског репрезентативног органа синдиката, има право на седамдесет плаћених часова рада месечно ако синдикат на том нивоу организовања има најмање двеста чланова и по два часа месечно за сваких следећих сто чланова.

13. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

1) За праћење примене одредби Уговора и давање мишљења надлежна је комисија коју именују потписници – репрезентативни синдикати и Влада у року од тридесет дана од дана ступања на снагу Уговора, а сачињавају је по два представника страна потписника тог уговора.

2) На сва питања која нису регулисана Уговором непосредно се примењују одредбе закона.

3) Општи акти и уговори о раду код послодаваца морају да буду усаглашени са Уговором најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу Уговора, дакле до 26. 9. 2021. године.

Секторски наручиоци и секторске делатности у смислу Закона о јавним набавкама

Одредбе Закона о јавним набавкама које се односе на секторске наручиоце и секторске делатности подробно су анализиране у наставку.

Милош Јовић,
експерт за јавне набавке

СЕКТОРСКИ НАРУЧИОЦИ

Секторски наручиоци су, у смислу Закона о јавним набавкама (даље: Закона): 1) јавни наручиоци који обављају секторску делатност; 2) привредна друштва која обављају секторску делатност, над којима јавни наручилац може да има директно или индиректно преовлађујући утицај на основу својине, финансијског удела или правила на основу којих је организован; 3) други субјекти који обављају секторску делатност на основу искључивих или посебних права. Секторски наручиоци су, пре свега, **јавни наручиоци који обављају секторску делатност**, односно делатност из области водопривреде, енергетике, поштанских и саобраћајних услуга. У наведеним областима јавном набавком сматра се набавка добара, услуга или радова који су неопходни за изградњу, одржавање и експлоатацију мрежа, постројења и других објеката, а у функцији су обављања делатности у наведеним областима.

Секторски наручиоци су и **привредна друштва која обављају секторску делатност, над којима јавни наручилац може да има директно или индиректно преовлађујући утицај** на основу својине, финансијског удела или правила на основу којих је организован. Преовлађујући утицај подразумева ситуацију када јавни наручилац:

а) директно или индиректно има већину уписаног капитала друштва,

б) контролише већину гласова који се односе на акције које издаје друштво,

в) може да именује више од половине чланова органа надзора, односно органа руковођења друштва.

Секторски наручиоци су и други **субјекти који обављају секторску делатност на основу искључивих или посебних права**. Искључива или посебна права у наведеном смислу јесу она права која додељује надлежни орган на основу закона, подзаконског акта или појединачног акта којим се ограничава обављање секторске делатности на једног или више субјеката и који значајно утиче на могућност других субјеката да обављају такву делатност. **Искључиво право** је право на основу којег одређено лице једино може да обавља одређену делатност на одређеном географском подручју, које је додељено или произлази из закона, посебног прописа или појединачног акта, односно уговора или споразума који је донела, односно закључила Република Србија, територијална аутономија или локална самоуправа. **Посебно право** је право на основу којег одређена лица могу да обављају одређену делатност на одређеном географском подручју, које је додељено или произлази из закона, посебног прописа или појединачног акта, односно уговора или споразума који је донела, односно закључила Република Србија, територијална аутономија или локална самоуправа.

У пракси, искључива права у смислу Закона по правилу имају јавна предузећа, било да им је оснивач Република Србија било територијална аутономија или јединица локалне самоуправе. Међутим, носиоци искључивих права могу да буду и други облици организовања, као што су акционарска друштва (же-

Европска комисија је дужна да проучи захтеве који су усклађени са детаљним правилима о примени поступака за одређивање да ли су одређена делатност или њени делови директно изложени конкуренцији на тржиштима којима приступ није ограничен. Осим тога, Европска комисија може да затражи од Републике Србије или секторског наручиоца да достави, допуни или појасни одређене информације, а нарочито у случају да уз захтев није достављено мишљење независног независног тела надлежног за ту делатност.

Сматраће се да је делатност директно изложена конкуренцији и да за набавке за потребе обављање те делатности секторски наручилац нема обавезу да спроводи поступке јавних набавки уколико Европска комисија:
1) донесе акт о спровођењу у предвиђеном року којим утврђује да је делатност директно изложена тржишту или
2) не донесе акт о спровођењу у предвиђеном року.

Република Србија или секторски наручилац, уз сагласност Европске комисије, након подношења могу да измене свој захтев, посебно у погледу предметне делатности или географског подручја, када рокови за доношење акта о спровођењу поново почињу да теку, осим ако су Европска комисија и Република Србија или секторски наручилац договорили краће рокове.

Електронско издање ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

ПРОПИСИ.НЕТ је електронско издање које се налази на интернет страници **www.propisi.net** и садржи преко 250.000 докумената: прописе, судску праксу, службена мишљења надлежних министарстава, моделе уговора и обрасце из свих области, као и коментаре прописа врхунских стручњака, при чему су сва наведена документа међусобно повезана.

ЗАШТО СЕ ПРЕТПЛАТИТИ БАШ НА ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ?

- Зато што је прегледан и једноставан и не захтева никакву специјалну обуку за коришћење (*user friendly*).
- Зато што је могућ приступ неограниченом броју докумената у току претплате.
- Зато што има највећи број прописа, примера судске праксе, правних мишљења, модела и других докумената.
- Зато што има претраживач који даје прецизно сортиране и брзе резултате претраге.
- Зато што се документа – прописи и др. – могу претраживати путем одговарајућих скраћеница и синонима који се у правној пракси често користе.
- Зато што је једини на тржишту који аутоматски бележи најпрегледаније документе сваког претплатника и издваја их на почетној страни.
- Зато што има мејл-сервис који омогућава претплатницима да о новим прописима, примерима из судске праксе, правним мишљењима и стручним коментарима, као и другим документима из области које сами изаберу, буду информисани путем мејла истог дана кад су објављени у бази.
- Зато што ради са било ког рачунара на интернету, без икакве инсталације, а подржава рад и у интранет окружењу.
- Зато што је увек ажуран (не захтева ажурирање од стране претплатника).
- Зато што су текстови докумената и интерфејс доступни на ћирилици или латиници.
- Зато што једним кликом могу да се ископирају текстови у *Word* или *PDF* формату.
- Зато што има најсвеобухватнију и највећу базу судске праксе, са разгранатом структуром по одговарајућим правним гранама и правним институтима.
- Зато што се из текста прописа једним кликом приступа повезаним документима.
- Зато што се приликом претраживања појмова нуде могући резултати.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Трошкови управног поступка – дилеме у пракси

У тексту је дат критички осврт на одредбе Закона о општем управном поступку којима је прописана обавеза плаћања трошкова који настану у управном поступку приликом одлучивања државних органа, органа локалне самоуправе, јавних предузећа и других носилаца јавних овлашћења у управним стварима.

Саша Кулић,
дипл. правник

Једну од значајнијих новина у Закону о општем управном поступку („Сл. гласник РС” бр. 18/2016 и 95/2018 – аутентично тумачење – даље: ЗУП) налазимо у материји трошкова управног поступка. Због ограниченог простора, а са мотивом да овај чланак има практичну примену, критички ћемо се осврнути само на неке новине које изазивају нејасноће, односно могу или су већ показале потешкоће у примени. С обзиром на то да и Управни суд својим одлукама и заузимањем заједничких ставова на седницама свих судија такође утиче и на судску и на управну праксу, указаћемо и на те недоумице.

Најпре, приметно је да је ЗУП, као и закон који му је претходио, значај трошкова поступка подигао на ниво начела економичности поступка. Наиме, у члану 9. став 2. прописано је да се поступак води без одуговлачења и уз што мање трошкова по странку и другог учесника у поступку, али тако да се изведу сви докази потребни за правилно и потпуно утврђивање чињеничног стања. Сличну одредбу садржао је и претходни закон. Међутим, ни у једном од њих дата одредба није потпуна, свеобухватна и целовита. Наиме, законодавац налаже да буде што мање трошкова по странку и друге учеснике у поступку. Намеће се питање шта је са органом који води поступак. Разуме се, овде се под органом подразумевају субјекти који су тим појмом обухваћени одредбом из члана 1. ЗУП-а. Дакле, питање је да ли и за орган важи начело које налаже да буде што мање трошкова поступка. Зависно од тога о ком се органу ради, најешће ће ти трошкови падати на терет буџета (републичког, покрајинског, општинског), мада неки органи имају и сопствена средства, нпр. нека јавна предузећа или агенције. Због чега је законодавац прескочио да и трошкове органа подведе под наведено начело? Као што је познато, у сваком управном поступку постоје два главна субјекта без којих нема управног поступка. То су орган који води поступка и странка. Остали учесници су евентуални – они могу, али и не морају да се појаве у конкретном управном поступку: сведоци, вештаци, заступници, тумачи и други. Као што је том начелном одредбом законодавац узео под заштиту странку и евентуалне учеснике управног поступка у погледу њихових трошкова, тако је требало (боље речено, морао!) да прошири њен домашај и на трошкове органа. Притом, одредба по којој је органу (односно службеном лицу које води поступак) наметнута обавеза да поступак води без одуговлачења не може да се разуме као начин на који је законодавац проширио примену начела економичности поступка и на орган зато што одуговлачење поступка није једини начин на који могу да се причине непотребни трошкови по орган. Рецимо, ако службено лице призна странци неке неоправдане трошкове који падају на терет буџета, оно није одуговлачило с поступком, али је органу начинило трошкове. Најзад, тешко је бранити и становиште по ком се одредба из члана 9. став 2. уопште односи и на орган – није ваљда да је законодавац у „друге учеснике у поступку” сврстао орган који води поступак. Ипак се, како је већ речено, ради о једном од два главна субјекта сваког управног поступка. Он није нити може да буде

степени орган, држећи се претходно наведених ставова Управног суда, није овлашћен да у тој ситуацији одлучује о захтеву за накнаду трошкова поступка, онда одлука о поништају првостепеног решења у целини обухвата и одлуку првостепеног органа о трошковима поступка. Да ли то онда значи да другостепени орган само треба да цени жалбени разлог који се односи на трошкове, али о њему не одлучује? Истина, у ЗУП-у нема одредбе која би прописивала обавезу другостепеног органа да у образложењу другостепеног решења мора да оцени све наводе жалбе, каква одредба је постојала у претходном закону (члан 235. став 2. претходног закона). Вероватно је и то учињено због скраћивања текста закона, као и многих других одредби ЗУП-а, или је законодавац сматрао да се тако нешто подразумева, па није потребно посебно наглашавати. Међутим, Управни суд у бројним пресудама инсистира на томе да другостепени орган мора да оцени све жалбене разлоге. С друге стране, према одредби из члана 171. став 3. ЗУП-а, уколико другостепени орган поништи ожалбено решење и врати предмет првостепеном органу на поновни поступак, дужан је да својим решењем укаже првостепеном органу на то у ком погледу треба допунити поступак, док је првостепени орган дужан да у свему поступи по другостепеном решењу. Та допуна поступка такође може да буде скопчана новим трошковима, о чему првостепени орган треба да одлучи новим решењем. Суштина законске одредбе из члана 85. став 6. јесте у томе да првостепени орган, након што му поништено решење буде враћено од стране другостепеног органа, у поновном поступку новим решењем обухвати све трошкове, како оне који су учињени у поступку који је претходио поништеном решењу тако и трошкове другостепеног поступка (такса на жалбу, састав жалбе и др.), али и евентуалне нове трошкове, уколико настану у поновљеном првостепеном поступку.

Орган који води поступак решењем може да ослободи странку од плаћања трошкова у целини или делимично (тј. да јој призна тзв. сиромашко право), и то у два случаја: 1. ако не може да сноси трошкове без штете по своје нужно издржавање или нужно издржавање своје породице или 2. ако је то предвиђено потврђеним међународним уговором (члан 89. ЗУП-а). У односу на ранији закон, нормирање института „сиромашког права" видно је скраћено и упрошћено, односно са некадашња три члана сведено је на један. Међутим, управо то скраћење и уноси извесне нејасноће. Наиме, на основу законске формулације може да се закључи да се први случај признања сиромашког права односи на домаће држављане који органу који води поступак пруже доказ о свом имовинском стању, док се други случај односи на стране држављане. Но, такав закључак био би погрешан зато што и страни држављани, сем постојања међународног уговора, такође морају да буду таквог имовног стања да не могу да сносе трошкове поступка без штете по своје нужно издржавање или нужно издржавање своје породице, при чему су дужни да органу који води управни поступак пруже доказ о томе. То се из законске формулације јасно не види јер су поменута два законска случаја признања сиромашког права постављена алтернативно (употребљен је везник „или"). У претходном закону одредбе су биле јасне и врло прецизне (чл. 110–112. претходног закона).

Исто тако, недоумицу изазива још нешто: из одредби из члана 89. ЗУП-а произлази да је међународни уговор једини основ за признање сиромашког права странцима. За разлику од претходног закона, ЗУП не помиње узајамност као основ за признање, што наводи на закључак да ЗУП напушта концепт признања наведеног института у случајевима у којима би могао да се призна под условом узајамности. Таквом закључку иде у прилог још један разлог: у претходном закону, у члану 110. став 3, постојала је одредба према којој је, у случају сумње у постојање узајамности, објашњење давао орган надлежан за иностране послове. С обзиром на то да у ЗУП-у такве одредбе нема, а имајући у виду да орган који води поступак не може да зна да ли у случају сумње постоји узајамност са неком државом чији је држављанин странка у поступку, може се закључити да међународни уговор остаје једини основ за признање сиромашког права страним држављанима, што умногоме сужава круг страних држављана којима оно може да се призна.

Надлежност органа за спровођење права интелектуалне својине у Републици Србији

У тексту су приказани механизми које носилац права интелектуалне својине може да искористи ради заштите свог права, као и механизам деловања по службеној дужности органа који су надлежни за заштиту наведених права од повреде.

Александра Михаиловић,
помоћник директора у Заводу за интелектуалну својину

Управа интелектуалне својине сврставају се ауторско и сродна права, као и права индустријске својине. Права индустријске својине стичу се регистрацијом у Заводу за интелектуалну својину (патент, жиг, ознака географског порекла, индустријски дизајн), односно у Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде (право оплемењивача биљне сорте), док се ауторско право стиче тренутком настанка ауторског дела и није неопходна регистрација за стицање права. Након стицања појединог права интелектуалне својине (даље: ИС) носиоци права овлашћени су за спровођење права, односно за заштиту од повреде. Наиме, свако неовлашћено коришћење предмета права ИС представља повреду права, док спровођење права подразумева примену делотворних и сразмерних административних грађанских мера и казни од стране надлежних органа.

Негативне последице повреде права у првом реду трпе носиоци права, као и проналазачи, аутори, дизајнери, порески обвезници, али и држава и друштво у целини. Законске мере за заштиту од повреде права ИС спроводе се у циљу стварања једнаких услова пословања јер проналазачима, креаторима и носиоцима права измиче добит и накнада од свог стваралаштва. То доводи до стварања препрека за даљу иновативност и креативност, а на крају и до дестабилизације унутрашњег тржишта.

Поред носилаца права, за спровођење права овлашћени су и стицалац лиценце и колективна организација за остваривање ауторског и сродних права. Најчешће се за повреду права користе изрази пиратерија и кривотворење. Кривотворење је неовлашћена производња и промет робе која има спољни изглед и робну ознаку који су идентични или слични туђем заштићеном дизајну, односно жигу. Пиратерија је неовлашћено коришћење ауторских дела и предмета сродних права, посебно у виду умножавања и промета истих на неком од носача електронског записа, као и њихово неовлашћено саопштавање на интернету.

У Републици Србији органи који су надлежни за заштиту права ИС од повреде могу да се поделе на: управне (административне) и судско-тужилачке органе. У контексту спровођења права ИС под управним органима не мисли се на Завод за интелектуалну својину, који је надлежан за признавање права ИС, већ на друге управне органе, као што су: Управа царина, тржишна и друге инспекције, као и Републичка радиодифузна агенција.

Пред судовима могу да се воде парнични и кривични поступци ради заштите права ИС. Оно што је битно нагласити је да је за ефикасно спровођење права ИС неопходна сарадња свих органа, јер нпр. од анализе ризика органа државне управе и њиховог поступања у вези са повредом права ИС зависи одређивање привремене мере пред судом. Међутим, суд је једини орган у Републици Србији који може да утврди повреду права. Управа царина и тржишна инспекција могу

производима у електронском облику посебно се подразумевају рачунарски програми и ауторска дела која могу да се употребе у електронском облику. Дати закон примењује се ради откривања, кривичног гоњења и суђења за: 1) кривична дела против безбедности рачунарских података, која су одређена Кривичним закоником; 2) кривична дела против интелектуалне својине, имовине, привреде и правног саобраћаја, код којих се као објекат или средство извршења кривичних дела јављају рачунари, рачунарски системи, рачунарске мреже и рачунарски подаци, као и њихови производи у материјалном или електронском облику, ако број примерака ауторских дела прелази 2000 или настала материјална штета прелази износ од 1.000.000 динара; 3) кривична дела против слобода и права човека и грађанина, полне слободе, јавног реда и мира и уставног уређења и безбедности Републике Србије, која се због начина извршења или употребљених средстава могу сматрати кривичним делима високотехнолошког криминала.

Поред наведеног, посебним законима из области интелектуалне својине прописани су прекршаји и привредни преступи, с тим што су привредни преступи у области патената прописани Законом о посебним овлашћењима. Прекршаји су санкционисани казном, опоменом и заштитном мером. Заштитне мере изричу се уз казну или опомену. Суд доноси одлуку да ли ће се одузети предмет уништити, продати или предати заинтересованом лицу, односно органу или организацији.

По питању привредних преступа јасно су дефинисане радње које представљају привредни преступ. У зависности од тежине учињене повреде, законом су прописане високе новчане казне и заштитне мере за учиниоце повреде права ИС. За привредне преступе могу да се изрекну новчана казна и заштитне мере. Заштитне мере које могу да се изрекну су: 1) јавно објављивање пресуде; 2) одузимање предмета којима је извршен привредни преступ; 3) забрана правном лицу да се бави одређеном привредном делатношћу и 4) забрана одговорном лицу да врши одређене дужности. Уз то, заштитне мере могу да се изрекну само под условом да је учиниоцу привредног преступа изречена казна.

УМЕСТО ЗАКЉУЧКА

Носиоци права ИС на тржишту остварују повољнији положај у односу на конкуренцију на тај начин што им она омогућава да штите своје производе и услуге од неовлашћеног коришћења. Стварање једнаких услова пословања за све учеснике на тржишту и очување сигурности тржишта кључни су разлози за предузимање радњи у циљу ефикасне заштите и спровођења права ИС, јер сама заштита интелектуалне својине не значи много без прописаних механизама на основу којих носилац права ИС може да спречи злоупотребу права. У овом тексту приказани су механизми које носилац права ИС у Републици Србији може да искористи ради заштите свог права, али и деловање органа по службеној дужности ради заштите услова пословања и друштва у целини, тако да је указано на то да је за спровођење права ИС неопходна сарадња носилаца права ИС и органа за спровођење права ИС, али и сарадња органа између себе.

Електронски часопис **ЛЕГЕ АРТИС – ПРОПИСИ У ПРАКСИ**

Електронски часопис Леге Артис – Прописи у пракси налази се на интернет страници **www.legeartis.rs**, ажурира се свакодневно и користи путем корисничког имена и лозинке.

Сви чланци могу да се претражују на различите начине: по речима у називу или самом чланку, правним областима или ауторима, а дат је и преглед најчитанијих чланака у току месеца. Такође, на једном месту налази се и архива свих бројева од почетка објављивања. Чланци се могу чувати у PDF формату, а могу и да се штампају и копирају.

Осим оних које чине штампано издање, у електронском издању налазе су и додатне рубрике: Образовање, Ауторско право, Планирање и изградња и др.

За претплату и друге информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Имате питање? Имамо одговор!

У овој рубрици дајемо одговоре на нека од питања која сте упутили нашем часопису. Подсећамо да право на постављање питања и добијање одговора имају искључиво претплатници на наш часопис.

ГРАЂАНСКО ПРАВО

Продаја непокретности у извршном поступку

П: *Јавни извршитељ је одредио продају непокретности у својини извршног дужника у складу са листом непокретности . Изласком на лице места стручног лица ради процене вредности непокретности утврђено је да су објекти уписани у лист непокретности срушени, као и да су на тој парцели изграђени нови објекти, које је стручно лице проценило. Да ли јавни извршитељ може да одреди продају тих непокретности, тј. стамбених објеката након што је утврђено да то нису објекти који су у листу непокретности уписани као својина извршног дужника?*

О: Према подацима које у конкретном извршном поступку имамо на основу питања, сматрамо да се одлука јавног извршитеља за продају непокретности (објеката) који су срушени не може аутоматски применити на непокретности (објекте) изграђене на месту срушених. Наиме, одредбама члана 129. став 1. тачка 6) ЗИО прописано је да јавни извршитељ по службеној дужности решењем обуставља извршни поступак ако је извршење постало немогуће или не може да се спроведе из других разлога (пропао је предмет извршења, извршни дужник нема имовину и сл.). Самим тим, у случају пропасти предмета извршења (нпр. рушења објекта), јавни извршитељ треба да обустави поступак спровођења извршења, наравно, само у случају да не постоји друга имовина извршног дужника.

Када је у питању друга имовина извршног дужника, па тако и његове друге непокретности, укључујући новоизграђене непокретности у његовој књижној или ванкњижној својини, за спровођење на тој имовини потребно је донети нову одлуку јавног извршитеља, зависно од врсте те имовине, а све у складу са одредбама ЗИО.

Судске таксе у случају поравнања

П: *У својинском спору поднета је противтужба. На рочишту судија није узела у разматрање противтужбу и писмено се о њој није изјаснила, а предложила је судско поравнање. Обе стране су се сложиле са покушајем судског поравнања. У међувремену суд доставља таксу за новчано плаћање противтужбе. Да ли је потребно платити таксу на противтужбу?*

О: У складу са чланом 9. став 6. Закона о судским таксама странке се ослобађају од плаћања таксе уколико се парнични поступак оконча до дана закључења првог рочишта за главну расправу посредовањем, судским поравнањем, признањем тужбеног захтева или одрицањем од тужбеног захтева. Дакле, ако је поравнање закључено најкасније на првом рочишту за главну расправу, странке су ослобођене свих такси. Ако је до поравнања дошло на неком од каснијих рочишта, странке су у обавези да плате све таксе, па и таксу на противтужбу због тога што је чланом 3. истог закона прописано да обавеза плаћања таксе настаје за поднеске (у који спада и противтужба) – када се предају суду.

Што се тиче чланова школског одбора из реда запослених, постоји више разлога због којих директор не би требало да их именује као чланове наведене комисије, и то пре свега зато што је школски одбор другостепени орган, који би у случају евентуалне жалбе на решење директора о именовању конкурсне комисије, морао да одлучује о истој, а то би онда био разлог за изузеће тог члана школског одбора који је истовремено именован и за члана конкурсне комисије.

Чланови школског одбора именовани су решењем скупштине јединице локалне самоуправе, док је њихова надлежност прописана чл. 119. наведеног закона. За обављање својих послова они одговарају органу који их именује и наравно оснивачу, а не директору.

WWW.PROPISI.NET

Рок за подношење пријава на конкурс

П: *Од када почиње да тече рок за подношење пријава на конкурс за избор директора школе – да ли од дана објављивања у публикацији „Послови”, нпр. од 7. 4. 2021 године, или од првог наредног дана, у датом случају од 8. 4. 2021. године?*

О: Члан 80. став 2. ЗУП-а („Сл. гласник РС” бр. 18/2016 и 95/2018 – аут. тумачење) прописује да „ако је рок одређен на дане, дан када је обавештавање извршено, односно дан у који пада догађај од ког се рачуна трајање рока, не урачунава се у рок, већ се почетак рока рачуна од првог наредног дана.”

У наведеном случају рок за подношење пријава на конкурс почиње да тече од првог наредног дана од дана објављивања у листу „Послови”, односно од четвртка 8. 4. 2021. године.

Календар важења правних аката

Прописи који одложено престају да важе или чија одложена примена почиње у наредном периоду

■ **Правилник о утврђивању Листе српских стандарда из области опште безбедности производа** („Сл. гласник РС” бр. 20/2021)

– примењује се од 1. јуна 2021. године, осим српских стандарда са Листе српских стандарда из области опште безбедности производа, под редним бројевима 37*.

SRPS EN ISO 12863:2018 и 49*. SRPS EN 16156:2018, који се примењују од 1. јануара 2023. године.

Закони који регулишу односе унутар људске заједнице, која би требало да буде по мери сваког појединца, тичу се различитих сегмената свакодневног живота. Међу тим сегментима посебну улогу у очувању и усавршавању људске цивилизације имају изванредна дела људског духа по којима би се требало равнати, као што из оних негативних треба учити. У новој рубрици „Поводом…" бавићемо се баш тиме – значајним датумима, историјским преокретима, заслужним личностима и пресудним документима, као и њиховим утицајем на измене и усавршавање прописа.

Поводом Светског дана слободе медија

Након препоруке усвојене на 26. заседању Генералне конференције УНЕСКО-а 1991. године, на Генералној скупштини УН 1993. године 3. мај проглашен је Светским даном слободе медија[1] , као подсетник владама, медијским радницима и грађанима широм света на то да се у многим земаља публикације цензуришу, новчано кажњавају, суспендују и затварају, док се новинари, уредници и издавачи малтретирају, нападају, притварају, па чак и убијају, тако да је веома изражена потреба за очувањем слободе штампе, али и да се поставе питања професионалне етике и оних који извештавају и оних који извештавање спречавају.

Ко, где, када, како и зашто

Посао новинара подразумева критички однос према стварности, јавним пословима и јавним лицима, испитивање одлука које директно утичу на наше животе и предочавање јавности чињеница, уз одговор на пет основних питања наведених у наслову. Новинар је ту да открије, утврди, поткрепи доказима и понуди јавности, а појединци који вест примају треба да се критички односе према понуђеним чињеницама. Није дужност новинара да сервира готово мишљење нити да износи лични став, како је и одређено у **Кодексу новинара Србије**[2], усвојеном 2006. године на Скупштини УНС-а у Београду, уз измене усвојене 2013. године, нарочито зато што је често у прилици да извештава о ономе што га не интересује или му се не допада, али јесте његов посао да прикупи чињенице и дозволи јавности да формира сопствени увид. Како ће се појединци односити према информацијама у медијима, зависи од њихове способности да разликују доказане тврдње од полуистина или пак измишљених ствари. Потребно је да се некако пронађе права мера између две крајности, између оних који темељно и посвећено трагају за правим информацијама, а затим их одмерено пласирају јавности, и оних који врло лако, само једним кликом објављују непроверене информације као тврдње или чињенице. Сведоци смо данас тога да многи новинари занемарују и писана и неписана правила своје професије, јурећи само за оним што је актуелно и читано, што изазива згражавање јавности и жучне расправе, па у нашој јавности и бирање страна, вређање или чак таргетирање појединаца. Морални

оглушио о неписана правила доброг новинарства. Томе су често погодовале и друштвеноисторијске прилике, које је Херст итекако умео да искористи.

$50,000 REWARD.—WHO DESTROYED THE MAINE?—$50,000 REWARD.

NEW YORK JOURNAL

DESTRUCTION OF THE WAR SHIP MAINE WAS THE WORK OF AN ENEMY.

$50,000!

$50,000 REWARD!

Assistant Secretary Roosevelt Convinced the Explosion of the War Ship Was Not an Accident.

$50,000!

$50,000 REWARD!

NAVAL OFFICERS THINK THE MAINE WAS DESTROYED BY A SPANISH MINE

Пред крај 19. века у Америци су многи и даље трагали за земљишним поседима, који су махом већ били разграбљени, тако да је Влада САД почела да размишља о поседима ван америчког тла – на Куби, Филипинима и у Порторику. Међутим, сву ту земљу већ је присвојила Шпанија, у то време империјалистичка сила, која је одбијала да преговара са Америком о подели. Америка није имала намеру да одустане, а одговор на који начин да присвоје ту земљу дао им је управо Херст. Када је схватио да би му рат са Шпанијом умножио тираж, бавио се неуморно Кубом, на којој је између 1896 и 1897. године шпанска влада затворила близу триста хиљада кубанских грађана у логоре, од којих је трећина умрла од разних болести и глади. Херст је на насловним странама почео да објављује приче о шпанским војницима који на најгоре могуће начине муче Кубанце, али како то није изазивало превише узбуђења, почео је да објављује и вести о наводном отпору који су Кубанци пружили. Када му је један од дописника јавио да нема никаквог озбиљног отпора, Херст му је одбрусио: „Ти само напакуј причу, а ја ћу да напакујем рат!"

Кад је у ноћи 15. фебруара 1898. године амерички брод „Мејн" налетео на мину надомак кубанске обале, убрзо потонуо и у смрт однео двеста шездесет шест америчких морнара, Херст је мртав-хладан искривио читаву слику. Наиме, иако су Шпанци учинили све како би спасли морнаре, у његовим новинама наредних неколико месеци најмање осам страна било је посвећено најужаснијим причама о злим шпанским војницима, који су намерно подметнули мину у заливу. Постигао је што је желео – јавност у Америци се разљутила, а створена је и крилатица: „*Remember the 'Maine', to Hell with Spain*!" (Не заборавите „Мејн", нек Шпанија иде дођавола!). То је, наравно, довело до рата, када је САД од априла до августа 1898. године покорила и Кубу, Порторико, и Гуам, и Филипине. Херст је на велика врата ушао у Конгрес и ту остао од 1903. до 1907. године, продајући и даље милионе примерака новина.

Када је умро 1951. године, његово богатство процењивало се на 400 милиона долара.

Приредила: **Милица Радованчев**, лектор

Ендноте

1 http://www.unesco.org/new/en/unesco/events/prizes-and-celebrations/celebrations/international-days/world-press-freedom-day/about-world-press-freedom-day/

2 https://www.uns.org.rs/kodeks-novinara-srbije.html

3 https://www.britannica.com/topic/journalism

4 „White paper on global journalism" на линку https://www.ifj.org/media-centre/news/detail/category/publications/article/ifj-white-paper-on-global-journalism.html

5 „Слобода изражавања и медијске слободе у Србији", група аутора, Фондација за отворено друштво Србија, Београд 2018.

6 https://digitalna.nb.rs/sf/NBS/novine/srpske_novine

7 https://www.ifj.org/who/about-ifj.html

8 Политикин Забавник број 3062 од 15. 10. 2010. године.

Осим тога што се људска свест развијала и усложњавала развојем језика, унапређујући могућности споразумевања међу људима, развијала се и читава људска заједница, што је рађало потребу за увођењем реда у свакодневни живот на свима прихватљив, функционалан и разумљив начин. Тај ред постизао се устројавањем правила, односно закона, а закони свеукупно чине правни систем једне државе. Циљ ове рубрике је да укаже на то како језик и његове особености утичу на формулисање и касније тумачење законских норми, као и каква је улога вештачења заснованих на језику у истражним и судским процесима.

Плагијати у вестима

Ако не читате вести, ви сте неинформисани.
Ако читате вести, ви сте дезинформисани.
Марк Твен

Поред књижевних плагијата, који су приказани у претходном броју часописа, посебан значај за једно друштво имају академски плагијати, који заслужују посебан текст, као и новински, који су највидљивији и доста заокупљају јавност. Одговорност коју медији имају за формирање јавног мњења неизмерна је и пресудна, при чему увек треба имати у виду етичка начела истинитости и одговорности. Колико и како се медијски радници придржавају тога размотрено је у наставку, уз ослонац на форензичке експертизе конкретних текстова.

Новинарски плагијати и форензичка лингвистика

Шта кад новинар пређе границу једноставног коришћења извора и готове туђе текстове потури као своје или када звучним насловом упућује на нешто чега у самом тексту нема? Колико и када је новинар одговоран за обману и да ли ће бити процесуиран у наведеним случајевима веома је важно питање, које се ретко решава применом закона, а чешће апеловањем на етичке и моралне принципе. Наиме, најчешће долази до тога да се социјални статус и репутација плагијатора уруше, док је с правне стране често реч о кршењу моралних и материјалних права аутора, при чему су оба кажњива по закону, али је, наравно, судовима лакше да одмере новчани губитак.

За разлику од студента који за свој дипломски рад или докторску дисертацију искористи туђе речи без навођења извора, изгледа да се поновна употреба текста од стране новинара са мало или нимало измена обично не сматра плагијатом, чак и када је реч о већим деловима текста, односно да се такав поступак једноставно превиди. На најразличитије начине и новинари и уредници правдају употребу делова или целих текстова других аутора, од којих су најчешћи следећи изговори: **1)** новинар извештава о чињеницама и догађајима из стварног света и дужан је да верно пренесе све онако како се збило, па у том случају вести у различитим медијима не могу да буду толико разнолике, односно већа је вероватноћа да ће доћи до преклапања текстова; **2)** редакције се често претплаћују на услуге сервиса који прикупљају и дистрибуирају вести (енг. ***newswire*** – дистрибуција вести редакцијама и новинарима у штампаним, индустријским и мрежним медијима, као

је објављено у „Вол стрит журналу" 9. новембра 1990. Оно што је мало ко до скоро знао је да је свој чувени говор „Имам сан" такође делимично позајмио од говорника на Републиканској националној конвенцији 1952. године по имену Арчибалд Кери. Иако није реч о новинском тексту, у питању је ипак текст јавно објављен и изведен, и тиче се етичке стране коришћења туђих текстова под сопственим именом, па макар само као подстицај или почетна тачка за разраду и сопствено стварање. На пример, **Керијеве речи биле су**:

„Let Freedom Ring. Not only from the Green Mountains and White Mountains of Vermont and New Hampshire; not only from the Catskills of New York; but from the Ozarks in Arkansas, from the Stone Mountain in Georgia, from the Blue Ridge Mountains of Virginia."

Што је **код Мартина Лутера Кинга**:

„And so let freedom ring from the prodigious hilltops of New Hampshire. Let freedom ring from the mighty mountains of New York. Let freedom ring from the heightening Alleghenies of Pennsylvania. Let freedom ring from the snow-capped Rockies of Colorado. Let freedom ring from the curvaceous slopes of California. But not only that; let freedom ring from Stone Mountain of Georgia. Let freedom ring from Lookout Mountain of Tennessee. Let freedom ring from every hill and molehill of Mississippi – from every mountainside."

Кинг је плагирао тако што је променио стварна имена планина, не помињући ту једну коју помиње Кери, него користи стилске фигуре у изразима „моћне планине". Осим тога, Кинг се много више удаљио од извора, па с тим у складу Џон Олсон, један од најзначајнијих форензичких лингвиста, Кингов стил не сматра плагирањем, већ разрадом. Чак наводи да је реч о врло специфичној врсти говорништва коју је Кинг стварао, и да је то ретка врста плагирања – врста „песничке обраде"[16].

Закључак

Ма колико плагирање новинских текстова успева да буде испод радара, нарочито када је реч о преношењу вести о конкретним догађајима, при чему новинари једноставно одговарају на питања ко, када, где, како и зашто, па информације и начин саопштавања могу да се преклопе, битно је анализирати сваки појединачни случај и унапређивати технике за откривање починилаца како би се исти јавно означавали као кршиоци најважнијих етичких начела професије, ако већ такви случајеви ретко добијају судски епилог. И развој компјутерских програма и унапређење техника форензичке лингвистике свакако доприноси тако озбиљном задатку, посебно имајући у виду да је улога медија у формирању јавног мњења неизмерна, а самим тим и одговорност за истинитост пренетих информација. Уз то, као и у свим другим сегментима, нужно је поштовати туђ рад и дело, па ако и постоји потреба да се користи, да се научи и усвоји да је обавезно навести извор и аутора и приписати му заслуге. На тај начин медији би били адекватан пример за професионалност и етику свима другима.

Приредила: **Милица Радованчев**, лектор

Ендноте

1 https://www.eqs.com/en-us/ir-knowledge/blog/what-is-a-newswire/#definition

2 'Reporter fired for plagiarism': a forensic linguistic analysis of news plagiarism, Rui Sousa-Silva sa linka http://www.journals.uio.no/osla

3 Ибид

4 „О новинарству и новинарима", Дубравка Валић Недељковић и Дејан Пралица, филозофски факултет Нови Сад 2020, стр. 246

5 https://www.uns.org.rs/kodeks-novinara-srbije.html

6 https://savetzastampu.rs/pres/lazne-vesti-postaju-glavne-vesti/

7 'Reporter fired for plagiarism': a forensic linguistic analysis of news plagiarism, Rui Sousa-Silva sa linka http://www.journals.uio.no/osla

8 http://repozitorijum.nb.rs/kutakzaurednike.aspx?upustvo=25

9 https://www.ithenticate.com/plagiarism-detection-blog/mic-news-editor-fired-over-plagiarism-allegations#.YIaGF5AzaUk

10 https://www.theguardian.com/media/2015/feb/16/columnist-tanveer-ahmed-sacked-australian-plagiarism-allegation

11 https://www.plagiarismtoday.com/2012/07/31/the-fall-of-jonah-lehrer/

12 https://edition.cnn.com/2003/US/Northeast/05/10/ny.times.reporter/

13 „У јавном интересу – приручник за новинаре, уреднике и студенте новинарства о најчешће кршеним одредбама Кодекса новинара Србије", , Министарство културе и информисања, Савет за штампу 2019, стр. 18 и 19

14 Ибид, стр. 37

15 'Reporter fired for plagiarism': a forensic linguistic analysis of news plagiarism, Rui Sousa-Silva sa linka http://www.journals.uio.no/osla

16 „Forensic linguistics", John Olsson, Continuum International Publishing Group, London 2008, str. 104 i 105

Преглед прописа...

ИЗДВАЈАМО ЗНАЧАЈНЕ ПРОПИСЕ КОЈИ СУ ДОНЕТИ ИЗМЕЂУ ДВА БРОЈА...

СУЗБИЈАЊЕ И ОТКЛАЊАЊЕ ПОСЛЕДИЦА ЗАРАЗНЕ БОЛЕСТИ COVID-19

- Упутство о измени и допуни Упутства о начину примене ограничења уласка у Републику Србију лицима која долазе из држава захваћених епидемијом заразне болести COVID-19 („Сл. гласник РС” бр. 32/2021 од 2. 4. 2021)
- Наредба о радном времену и просторним ограничењима за време неповољне епидемиолошке ситуације током трајања заразне болести COVID-19 („Сл. гласник РС” бр. 33/2021 од 4. 4. 2021)
- Уредба о изменама Уредбе о мерама за спречавање и сузбијање заразне болести COVID-19 („Сл. гласник РС” бр. 34/2021 од 6. 4. 2021)
- Наредба о изменама и допунама Наредбе о радном времену и просторним ограничењима за време неповољне епидемиолошке ситуације током трајања заразне болести COVID-19 („Сл. гласник РС” бр. 36/2021 од 9. 4. 2021)
- Уредба о измени и допуни Уредбе о утврђивању Програма распореда и коришћења субвенција за подршку раду угоститељске и туристичке привреде због потешкоћа у пословању проузрокованих епидемијом болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 („Сл. гласник РС” бр. 38/2021 од 16. 4. 2021)
- Уредба о измени Уредбе о утврђивању Програма распореда и коришћења субвенција за подршку раду туристичких водича и туристичких пратилаца због потешкоћа у пословању проузрокованих епидемијом болести COVID-19 изазване вирусом SARS-CoV-2 („Сл. гласник РС” бр. 38/2021 од 16. 4. 2021)
- Наредба о допуни Наредбе о радном времену и просторним ограничењима за време неповољне епидемиолошке ситуације током трајања заразне болести COVID-19 („Сл. гласник РС” бр. 38/2021 од 16. 4. 2021)

РАДНИ ОДНОСИ

- Посебан колективни уговор за јавна предузећа у комуналној делатности на територији Републике Србије („Сл. гласник РС” бр. 30/2021 од 26. 3. 2021)
- Решење о утврђивању репрезентативности синдиката (број 110-00-710/2016-02) („Сл. гласник РС” бр. 36/2021 од 9. 4. 2021)
- Одлука о примени Посебног колективног уговора за радно ангажовање естрадно-музичких уметника и извођача у угоститељству и на послодавце који нису чланови Уније послодаваца Србије и који нису учествовали у његовом закључивању („Сл. гласник РС” бр. 36/2021 од 9. 4. 2021)

СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

- Уредба о изменама Уредбе о наменским трансферима у социјалној заштити („Сл. гласник РС” бр. 38/2021 од 16. 4. 2021)
- Правилник о расподели средстава за подршку рада установа социјалне заштите („Сл. гласник РС” бр. 38/2021 од 16. 4. 2021)

ВАНРЕДНЕ СИТУАЦИЈЕ

- Одлука о проглашењу престанка елементарне непогоде (05 број 217-3413/2021) („Сл. гласник РС” бр. 38/2021 од 16. 4. 2021)
- Одлука о проглашењу престанка елементарне непогоде (05 број 217-3410/2021) („Сл. гласник РС” бр. 38/2021 од 16. 4. 2021)

ПОРЕЗИ, ТАКСЕ, ЦАРИНЕ, АКЦИЗЕ

- Правилник о врстама фискалних рачуна, типовима трансакција, начинима плаћања, позивању на број другог документа и појединостима осталих елемената фискалног рачуна („Сл. гласник РС” бр. 31/2021 од 31. 3. 2021)
- Правилник о условима и процедури издавања и начину коришћења безбедносног елемента („Сл. гласник РС” бр. 31/2021 од 31. 3. 2021)
- Правилник о начину и поступку достављања података о издатим фискалним рачунима Пореској управи („Сл. гласник РС” бр. 31/2021 од 31. 3. 2021)
- Правилник о начину чувања и заштите података у интерној меморији електронског фискалног уређаја („Сл. гласник РС” бр. 31/2021 од 31. 3. 2021)
- Правилник о врсти и начину достављања података о пословном простору и пословним просторијама, као и о начину генерисања ознаке пословног простора („Сл. гласник РС” бр. 31/2021 од 31. 3. 2021)
- Правилник о начину провере пријављених фискалних рачуна („Сл. гласник РС” бр. 31/2021 од 31. 3. 2021)
- Уредба о облику и садржају регистра елемената електронских фискалних уређаја, врстама електронских фискалних уређаја, начину њиховог коришћења и одобравања, аутоматској обустави рада електронског фискалног уређаја, појединостима алтернативног приступа сталној интернет вези и

Преīлед īроīиса...

УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ

- Уредба о измени и допунама Уредбе о листама отпада за прекогранично кретање, садржини и изгледу докумената који прате прекогранично кретање отпада са упутствима за њихово попуњавање („Сл. гласник РС” бр. 36/2021 од 9. 4. 2021)
- Уредба о измени Уредбе о Листи неопасног отпада за који се не издаје дозвола, са документацијом која прати прекогранично кретање („Сл. гласник РС” бр. 36/2021 од 9. 4. 2021)
- Правилник о изменама и допуни Правилника о категоријама, испитивању и класификацији отпада („Сл. гласник РС” бр. 39/2021 од 21. 4. 2021)

ИЗВРШНИ ПОСТУПАК

- Правилник о достављању електронским путем између јавног извршитеља и других органа („Сл. гласник РС” бр. 30/2021 од 26. 3. 2021)
- Правилник о начину подношења предлога за извршење на основу извршне или веродостојне исправе у електронском облику („Сл. гласник РС” бр. 30/2021 од 26. 3. 2021)

ПОШТАНСКЕ УСЛУГЕ

- Правилник о измени Правилника о ближим условима за отпочињање обављања делатности поштанских услуга („Сл. гласник РС” бр. 30/2021 од 26. 3. 2021)
- Правилник о измени и допунама Правилника о утврђивању Плана издавања пригодних поштанских марака и мотива редовних издања поштанских марака („Сл. гласник РС” бр. 30/2021 од 26. 3. 2021)
- Правилник о изменама и допунама Правилника о утврђивању Плана издавања пригодних поштанских марака и мотива редовних издања поштанских марака („Сл. гласник РС” бр. 36/2021 од 9. 4. 2021)

МЕТРОЛОГИЈА, СТАНДАРДИ

- Одлука о изменама и допунама Одлуке о висини накнада за стандарде, сродне документе и друге публикације, као и о висини накнада за услуге које врши Институт за стандардизацију Србије у обављању послова у области стандардизације („Сл. гласник РС” бр. 35/2021 од 8. 4. 2021)
- Правилник са списком српских стандарда којима су преузети хармонизовани стандарди који се примењују у складу са законом којим се уређују грађевински производи („Сл. гласник РС” бр. 372021 од 14. 4. 2021)
- Правилник о врстама мерила која подлежу законској контроли („Сл. гласник РС” бр. 372021 од 14. 4. 2021)
- Списак српских стандарда из области лифтова („Сл. гласник РС” бр. 38/2021 од 16. 4. 2021)

ДРУГЕ ОБЛАСТИ

- Правилник о утврђивању Програма мониторинга здравствене исправности предмета опште употребе за 2021. годину („Сл. гласник РС” бр. 30/2021 од 26. 3. 2021)
- Правилник о упису ученика у средњу школу („Сл. гласник РС” бр. 31/2021 од 31. 3. 2021)
- Уредба о допуни Уредбе о канцеларијском пословању органа државне управе („Сл. гласник РС” бр. 32/2021 од 2. 4. 2021)
- Закон о изменама Закона о попису становништва, домаћинстава и станова 2022. године („Сл. гласник РС” бр. 35/2021 од 8. 4. 2021)
- Измене и допуне Јавнобележничке тарифе („Сл. гласник РС” бр. 36/2021 од 9. 4. 2021)
- Правилник о обрасцима захтева за издавање појединачне дозволе за коришћење радио-фреквенција („Сл. гласник РС” бр. 372021 од 14. 4. 2021)
- Одлука о измени Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Сл. гласник РС” бр. 372021 од 14. 4. 2021)
- Одлука о изменама и допунама Пословника о раду Високог савета судства („Сл. гласник РС” бр. 38/2021 од 16. 4. 2021)
- Правилник о условима за расподелу и коришћење средстава Буџетског фонда за унапређење енергетске ефикасности Републике Србије („Сл. гласник РС” бр. 39/2021 од 21. 4. 2021)
- Правилник о измени и допунама Правилника о условима за упис у Регистар иновационе делатности и за брисање из Регистра („Сл. гласник РС” бр. 39/2021 од 21. 4. 2021)
- Одлука о додели средстава из буџета јединицама локалне самоуправе и градским општинама намењена за успостављање јединственог управног места („Сл. гласник РС” бр. 39/2021 од 21. 4. 2021)
- Одлука о изменама и допунама Пословника о раду Државног већа тужилаца („Сл. гласник РС” бр. 39/2021 од 21. 4. 2021)

... донеīих између два броја

С НАМА НЕМА ЛУТАЊА!

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ.НЕТ
ЕЛЕКТРОНСКО ПРАВНО ИЗДАЊЕ

ИНГ-ПРО

3 ДЕЦЕНИЈЕ

С НАМА НЕМА ЛУТАЊА

Пословни саветник – штампани часопис:

САВЕТОДАВНИ ЧАСОПИС ИЗ ОБЛАСТИ ФИНАНСИЈА

